

Naivní heslo – z pohledu našeho světa

Milí bratři, milé sestry, zní to tak naivně! V našem světě přece platí naprosto opačné výroky. Třeba: *Kdo chce s vlky žít, musí s nimi výt.* Anebo hesla: *Právo silnějšího. Zákon džungle.* Ano, v našem hříšném světě jsou tato hesla pravdivá. Ale ne pro nás, Ježíšem Kristem zachráněné. Ne pro nás! Ať to klidně vypadá naivně - my se držíme Ježíšovy výzvy a útěchy v jednom: *Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví.* Pán Ježíš tedy blahoslaví tiché a mírné lidi. Podle něj jsou právě oni těmi šťastnými a blaženými. A tak začněme logicky. Ptejme se: V čem spočívá a jak se projevuje ta „tichost“? Jak poznáme tichého člověka? A jak zjistíme, zda my sami jsme tiší, kteří zdědí Boží království?

Tichost – vůči Bohu: Ztišme se a nechme Boha mluvit k nám

Tak předně: Tichost se projevuje ve vztahu k Bohu. Tichý člověk poslouchá Boha. Naslouchá jeho slovům, jeho vůli. Jak na modlitbách, tak při čtení a při poslechu jeho Slova. Tichý člověk nechává promluvit Boha. Bůh mluví, tichý člověk poslouchá *slova věčného života.* Příkladem takové tichosti je třeba prorok Samuel. Jako mladíček se jí však před Bohem musí naučit. Třikrát na něj Hospodin volá, ale až napotřetí se Samuel zachová správně. *A Hospodin přišel, stanul a zavolal jako předtím: "Samueli, Samueli!" Samuel odpověděl: "Mluv, tvůj služebník slyší."* (1S 3:10)

I my se po celý náš život musíme zdokonalovat v tichosti před Bohem. Při modlitbě totiž na Pána Boha ve spěchu vychrlíme všechny naše prosby a přání a touhy a obavy. A je po modlitbě. Obracíme tu Samuelovu větu naruby. Říkáme Bohu: *Mlč, Hospodine, tvůj služebník mluví. Poslouchej, Bože, tvá služebnice teď k tobě volá.* Ale má tomu být naopak. Bůh má právo mluvit k nám – a my smíme naslouchat. Blaze tomu, kdo své modlitby začíná pozornou četbou Písma – a až potom se modlí. Uvidíte sami, jak blahodárny vliv to bude mít na vaše modlitby. Jak se vaše prosby i chvály promění, když nejprve necháte mluvit Boha k vám. A že máme Božímu slovu nejen naslouchat, ale také jej v životě poslouchat – o tom jsme mluvili minulý týden.

Tichost – vůči Bohu: Spokojme se s tím, co od Boha dostáváme

Proto se posuňme ještě k dalšímu rozměru tichosti vůči Bohu. Tichým člověkem jen ten, kdo je spokojený s tím, co od Boha dostává. Přijímá z jeho rukou všechno – jak to dobré, tak to zlé. Víme sami, že není velká dřina přijmout od Boha dobré věci. Ale špatné věci z Božích rukou přijímáme daleko obtížněji. Zkrátka ne vždy jsme podobni Jobovi, který po všech těch jobovkách, které mu jeho služebníci donesli, je schopen vzdát Bohu chválu. Přišel o majetek, o rodinu – a přesto vyznává: *Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno.* (Jb 1:21) Ale to nebylo všechno. Dábel na něj z Božího dopuštění uvrhl bolestivou nemoc, obsypal ho vředy. A poté jej pokoušela jeho vlastní manželka. Žádala ho, aby zlořečil Bohu a zemřel. Uprostřed všech těch bolestí ji však Job okřikne: *Mluvíš jako nějaká bláhová žena. To máme od Boha přijímat jenom dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?* (Jb 2:10)

A podobně vyznává apoštol Pavel: *Ne že bych si nařikal na nedostatek; naučil jsem se být spokojen s tím, co mám. Dovedu trpět nouzi, dovedu mít hojnost. Ve všem a do všeho jsem zasvěcen: být syt i hladov, mít nadbytek i nedostatek. Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu.* (Fp 4:11-13) To jsou vznešené příklady tichosti před Bohem!

Tichý člověk tedy věří, že to, co z Boží ruky dostává, je pro něj dobré. *Víme, že všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí.* (Ř 8:28) Všecko napomáhá k dobrému! Bohatství - stejně jako chudoba. Zdraví - stejně jako nemoc. Vysoké IQ - stejně jako nízké IQ. Hodná manželka - stejně jako žena, která nás chlapy bije. Jsi snad Bůh, člověče, abys věděl lépe než Bůh sám, co je pro tebe skutečně dobré? Víš snad, že by pro tebe bylo lepší být zdravý, než být nemocný? Že bys - díky plnému zdraví - ochotněji utíkal do Boží náruče? A kdybys byl bohatší, než nyní jsi - děkoval bys Bohu upřímněji za denní chléb? Vždyť jak často právě v nás, hříšných lidech, pozemská požehnání vyvolají odklon od Boha. Nejednou platí tato nepřímá úměra: Čím lépe se máme, tím méně o Boha stojíme. Co nám skutečně prospívá - to tedy nechme na Bohu samotném. Co Bůh dává, dobře dává. Co Bůh dává - ví, proč dává. Tichý člověk se s tím spokojí. Víc nechce.

Tichost – vůči Bohu: Spolehněme se na Boha

A do třetice: Ve vztahu k Bohu se tichý člověk projevuje také tím, že se na Boha cele spoléhá. On ví, že jeho budoucnost je v Božích rukou. A pokud zrovna prožívá nějakou nespravedlnost, umí celou věc pokorně

přednést Bohu a čekat na jeho zastání. Tichý člověk věří zbožným výrokům žalmisty: *Hospodin se ujímá pokorných, svévolníky snižuje až k zemi.* (Ž 147:6) Anebo: *Hospodin má ve svém lidu zalíbení, pokorné oslaví spásou.* (Ž 149:4)

Mírnost – vůči lidem: Neodplácejme zlým za zlé a hněvejme se krátce

A tím přecházíme k dalšímu rozměru života tichého člověka. Jak se vlastně tichý člověk chová vůči lidem kolem sebe? Jak s nimi zachází, jak s nimi jedná? *Blaze těm, kteří jsou mírní vůči druhým lidem,* říká dnes Ježíš.

Za prvé: Mírný člověk nikdy záměrně neškodí svým bližním. To bych snad ani nemusel zdůrazňovat. Přesto se však najdou takoví lidé, kteří záměrně ničí své bližní, ubližují jim - a klidně se dál nazývají křesťany a neděli co neděli chodí do kostela. Ten, kdo vědomě ubližuje druhým lidem – byť by se tisíckrát považoval za křesťana - křesťanem není. Takový život je totiž v přímém protikladu k životu a učení Ježíše Krista. Ten, kdo vědomě ubližuje svým bližním, není proměněn Boží milostí a není veden Duchem svatým.

Proto rychle pojďme dál. Tichý a mírný člověk také neodplácí zlým za zlé. Nevrací ránu ránou, křiváctví křiváctvím, špatné slovo špatným slovem, pomluvu pomluvou. Petr, vedle dalších novozákonních svědků, říká jasně: *Neodplácejte zlým za zlé ani urážkou za urážku, naopak žehnejte; vždyť jste byli povoláni k tomu, abyste se stali dědici požehnání.* (1Pt 3:9) Pro křesťana, který chce být mírným člověkem, zkrátka neplatí „oko za oko“.

A co hněv? Je hněv slučitelný s mírností vůči lidem? Když už nesmíme odplácet zlým za zlé, můžeme se alespoň na druhé lidi hněvat? Ano, můžeme se hněvat! Jsme přece lidé, ne roboti. Bez občasného hněvu se neobejdeme, nevyvarujeme se toho – zvláště ne my, prudší povahy. Ale pozor! Tady stojíme na tenkém ledě. Hněvejme se krátce, když už se hněvat musíme. Jinak se toho našeho hněvu chopí ďábel a svede nás k hříchu. Použije si náš hněv ještě k horším věcem vůči našim bližním. Proto bojujme s hněvem vůči těm, kteří by si náš hněv zasloužili. Apoštol nás varuje: *'Hněváte-li se, nehřešte.'* *Nenechte nad svým hněvem zapadnout slunce a nedopřejte místa ďáblu.* (Ef 4:26-27)

Mírnost – vůči lidem: Napomínejme se

Milí bratři, milé sestry, to jediné, k čemu se smíme a máme uchýlovat, je vzájemné napomínání. Bratrské napomínání – to je jediné násilí, kterého se máme vůči našim bližním dopouštět. Ale i napomínat se musíme v duchu mírnosti. Mírný člověk tedy není ten, který nikdy, nikde, nikomu, nic nevytkne. Takový člověk není tichý, ale zbabělý. V listu Galatským stojí jasně: *Bratři, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti a každý si dej pozor sám na sebe, abys také nepodlehł pokušení.* (Ga 6:1)

Je zvláštní, že kolikrát dokážeme využít všech možných hříšných prostředků k tomu, abychom druhému alespoň trochu vrátili to, co nám provedl. Seřveme ho jako malého spratka. Pomluvíme ho u jeho přátel. Nebo si počkáme si na chvíli odplaty – kterou provedeme tak, že ani on sám nepozná, že mu něco schválně vracíme. Ale napomínat se v mírnosti – to nám přijde příliš těžké a neúčinné.

Mírnost – vůči lidem: Odpouštějme druhým

Ovšem to jsme byli u toho, co můžeme druhým aktivně udělat. A moc toho není – kromě krátkodechého hněvu a mírného napomínání. Je však před námi ještě vzácnější cesta. Mírný člověk totiž rány pokorně přijímá. Když mu někdo něco zlého provede, on ochotně odpouští. *Tehdy přistoupil Petr k Ježíšovi a řekl mu: "Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Snad až sedmkrát?" Ježíš mu na to odpověděl: "Právím ti, ne sedmkrát, ale až sedmdesát sedmkrát."* (Mt 18:21-22) A víme, že Ježíš nemluvil do větru. Právě Petrovi, který ho třikrát zapřel, všechno ochotně odpustil. Stejně jako nám všem.

Milí bratři, milé sestry, minimálně jednou týdně všichni nahlas oznamujeme Bohu před mnoha svědky, že odpouštíme všem, kteří se proti nám provinili. *Otče náš,* říkáme zbožně, *odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům.* Myslíme to v tu chvíli skutečně vážně? Nebo nás Bůh, který vidí do našich srdcí, týden co týden usvědčuje ze lži? Uvědomujeme si do hloubky, že ani Bůh nám není ochoten odpustit hříchy, když my neodpouštíme našim viníkům? Vždyť právě to Ježíš svým učedníkům zdůrazňuje: *Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec; jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení.* (Mt 6:14-15)

Tady končí veškerá sranda! S tím si nezahrávejme! Raději uveďme naše srdce do souladu s našimi zbožnými slovy - pokud v tomto případě naše ústa říkají něco jiného, než naše srdce. Mírnost na jazyku ještě není mírnost v srdci.

A pro ty, kteří rádi soutěží: Vyhláшуji malou soutěž. Dostane ode mě 1000 Kč každý, kdo do příští neděle najde v evangeliích tato Ježíšova slova: *Já ti odpouštím, ale nikdy ti to nezapomenu.* Pokud to Ježíš řekl a vy ta slova najdete, budu o moc chudší. Ale pokud je neřekl, ani vy sami taková slova z úst nevypouštějte. Odpustit totiž také znamená zapomenout – i když je to velmi těžké.

Mírnost – vůči lidem: Trpělivě snášíme rány

Dalším projevem mírnosti vůči lidem je trpělivost. Právě vůči těm, kteří nám ubližují, smíme být trpěliví. Tedy smíme trpělivě snášet to zlé, co od nich přichází. Apoštol Petr o tom mluví jako o milosti. To je síla! Poslechněte si to sami: *V tom je totiž milost, když někdo pro svědomí odpovědné Bohu snáší bolest a trpí nevinně. Jaká však sláva, jestliže budete trpělivě snášet rány za to, že hřešíte? Ale budete-li trpělivě snášet soužení, ač jednáte dobře, to je milost před Bohem. K tomu jste přece byli povoláni; vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích.* (1Pt 2:19-2)

A apoštol Pavel, který také dobře věděl, co to znamená trpět kvůli druhým lidem, říká v podstatě totéž: *Neboť vám je z milosti dáno netoliko v Krista věřit, ale pro něho i trpět.* (Fp 1:29)

A my dokonce smíme být laskaví k těm, kteří jsou vůči nám zlí. Smíme takovým lidem aktivně prokazovat dobrodiní. To říká Ježíš na jiném místě svého Kázání na hoře. *Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Oko za oko, zub za zub'. Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou; a tomu, kdo by se chtěl s tebou soudit o košili, nech i svůj plášť. Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě. Slyšeli jste, že bylo řečeno: 'Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřitele svého.' Já však pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce.* (některé verše z Mt 5:38-48)

Mírnost – vůči lidem: Mojžíš je nám vzorem

Milí bratři, milé sestry, v prvním čtení jsme slyšeli o Mojžíšovi, že byl *nejpokornější ze všech lidí*. Kraličtí překládají: *Byl pak Mojžíš člověk nejtišší ze všech lidí, kteříž byli na tváři země.* (Nu 12:3) A kdy to o něm Písmo říká? Ve chvíli, kdy se jeho rodná sestra Mirjam otevřeně postaví proti němu. Nepokrytě se snaží připravit Mojžíše o vůdčí pozici v Božím lidu. A jak na to reaguje Mojžíš? Nijak! Čeká, až se k tomu Bůh vyjádří. A Hospodin ztrestá Mirjam malomocenstvím. A jak na to reaguje Mojžíš? Posmívá se snad Mirjam? Říká jí: *To ti patří, ty bestie.* Nebo gentlemansky dělá, že to nevidí? Ne! Modlí se, aby Bůh jeho odbojnou sestru uzdravil. A Hospodin jeho vroucí prosbu vyslyší. Tak se projevuje mírný člověk!

Odkud se tichost a mírnost bere? Je vrozená? Nebo odkoukaná ze společnosti?

Odkud se ale ta „tichost“ a „mírnost“ vlastně bere? To jsme si ještě dostatečně nevysvětlili. Někdo by totiž mohl nabít falešného dojmu, že se lidé už takoví narodí. Tak jako jedni mají tmavou barvu pleti a druzí zrzavé vlasy - stejně tak se jedni rodí jako holubice a druzí jako supi. Ale tak tomu není! Pán Ježíš zde nechválí introverty - tedy ty, kteří jsou uzavření sami do sebe. A samozřejmě nechválí ani extroverty, kterých je všude hned plno. Ježíš zde nechválí ani ty, kteří se od malička krčí v koutě. Vždyť se tam krčí ze strachu. Strašpytel se bojí, že bude přijímat rány. A proto se před ranami raději schovává. Ale to není mírnost v biblickém slova smyslu.

A už vůbec se mírnosti nenaučíme v tomto světě, ve společnosti kolem nás. Vždyť hříchem padlý svět nás o této Bohem chválené vlastnosti nemůže naučit vůbec nic. Jen se kolem sebe podívejte! Dodavatelé zbraní bohatnou z ozbrojených konfliktů, z krve a slz. Výrobci drog si mastí kapsy kvůli lidskému neštěstí. A totéž dělají provozovatelé výherních automatů, anebo majitelé nevěstinců. Spory mezi podnikateli se často řeší mafiánskou cestou – jako třeba v těchto dnech obří Agrofert našeho milého ministra financí, pana Babiše, který zničil úrodu jistému nepoddajnému zemědělci v hodnotě 4 miliony korun. A co se týče Babiše – ten už si média koupil, pozemků má také víc než dost. Naštěstí pro nás, faráře - církev si snad zatím koupit nehodlá.

A to jsou jen ty velké ryby! I v běžném životě to zakoušíme! Člověk musí mít zkrátka navrch, chce-li něco na této zemi dokázat. A kdo to nedělá, je hlupák! To začíná už u hádek mezi sousedy – třeba o to, zda mají správně vykolikované pozemky. Anebo u rodinných sporů o dědictví. Tak se lidé, kteří se dříve měli rádi, do posledních sil dokážou tahat po soudech. *Byli bychom bázni, kdybychom uhnuli. Vypadali bychom jako slaboši. Zas tak správní křesťané přece nejsme.* Ale na druhou stranu: Stejně hříšné je krčit se v tom příslovečném koutě a toho silnějšího ze srdce nenávidět. I v Bibli se to jen hemží špatnými příklady. Vlk na každém kroku. Od počátku lidstva! První syn prvního člověka je Kain! A jeho potomek, Lámech, je ještě horší! Ten se chlubí svou silou. Bude zabíjet druhé lidi - klidně kvůli prkotinám. (Gn 4:23)

Tichost a mírnost je darem Boží milosti a ovocem Ducha svatého.

Vidíme tedy, že s mírností a tichostí jsme se nenarodili. A v tomto světě se jí také nenaučíme. Tak odkud se tedy bere? Jak jí máme dosáhnout?

Pokud jsme přijali Pána Ježíše Krista do svého srdce, pak jsme učinili ten první krok správným směrem. Protože jen z Boží milosti může být člověk zachráněn. A také jen z Boží milosti může být víc, než nyní je – může se stát mírným člověkem. Vždyť apoštol Pavel jmenuje mírnost mezi ovocem Božího Ducha (Ga 5:23). Duch svatý nás tedy povede k tomu, abychom vnitřně stáli o to být skutečně mírnými v tomto světě. A Duch svatý nám mírnost daruje. On nás také provede všemožnými dobře míněnými pokusy a omyly – abychom v této mírnosti rostli. Protože tomu se nenaučíme z knížek. Podobně jako jízda na kole a plavání - i mírnosti se za pomoci Ducha svatého musíme učit v praxi.

Největší vzor tichosti a mírnosti je Ježíš Kristus – beránek i lev

Ale na druhou stranu: My netápeme. Co je to vlastně tichost a mírnost – to se učíme u Ježíše Krista. Ježíš sám říká: *Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočínutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.* (Mt 11:28-30)

Když jde jen o něj samotného, chová se jako beránek vedený na porážku. Do Jeruzaléma vjíždí jako skutečný rytíř – na oslu! To aby ukázal, že přichází v pokoji. (viz Za 9:9-10) Učedníka Petra miluje i přesto, že ho Petr zapřel. Jidášovi nespílá. V Getsemane pokorně přijímá Boží pokyn, aby šel cestou kříže. Před Pilátem se nehájí. Když ho všelijak ponižují, nechá je. A na kříži se za své nepřátele modlí a zároveň sebe sama poroučí do rukou svého nebeského Otce.

Ale pozor! Pokud jde o Boží věci, Ježíš se chová jako lev! Zcela záměrně provokuje zákoníky a farizeje, když třeba před jejich zraky uzdravuje v sobotu. To je vždycky dokázalo uvést do varu. A když to cítí jako nezbytné, dokonce jim nadává: *Do zmijí, do slepců, do pokrytců. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Podobáte se obilným hrobům, které zvenčí vypadají pěkně, ale uvnitř jsou plné lidských kostí a všelijaké nečistoty. Tak i vy se navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a nepravost.* (Mt 23:27-28) A svým protivníkům vmete do očí, že jejich otec je ďábel. *Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co on žádá. On byl vrah od počátku a nestál v pravdě, poněvadž v něm pravda není. Když mluví, nemůže jinak než lhát, protože je lhář a otec lži.* (J 8:44) Prodavače a směnárníky vyžene z chrámového nádvoří se slovy: *Nedělejte z domu mého Otce tržiště!* (J 2:16) A dokonce svým učedníkům nadává, když to je nutné. Petra označí za ďábla, když ho zrazuje z cesty kříže. A učedníkům, když nebyli schopni uzdravit nemocného chlapce, nadává do „zvráceného pokolení“ (Mt 17:17). A to všechno dělá proto, aby lidé kolem něj správně Bohu věřili. Aby Bůh byl lidmi správně uctíván a veleben.

Test: Jsme my sami mírní?

Milí bratři, milé sestry, ptáte se, zda jste skutečně mírní? Do jaké míry žijete vy po vzoru našeho Pána Ježíše? Pokud ano, udělejte si v příštích dnech takový malý test. Až se ve vaší blízkosti bude nevěřící člověk smát Bohu a nechá vás to chladné - ještě nemáte mírnost Kristovu. Až budou vaši souvěrci zjevně hřešit a vy nad tím mávnete rukou - ještě nemáte mírnost Kristovu. Ale až vás osobně bude někdo hanět, nadávat vám, ubližovat vám a ve vás to bude vřít jako v papiňáku a budete se za to takovému člověku chtít revanšovat – ještě nemáte mírnost Kristovu. Kéž v takové chvíli se všichni zastydíme a budeme pokorně prosit Ducha svatého, aby nás proměnil, aby nám tu Boží mírnost daroval.

Ale pokud v této zkoušce obstojíte, blaze vám. Ať tak či onak – všichni můžeme v tichosti a mírnosti růst. Všichni máme rezervy.

Blaze mírným – jen oni totiž zdědí Boží království

Usilujme o pravou Boží mírnost. V sázce je totiž mnoho. Jen mírní zdědí zemi. Samozřejmě ne tuto zeměkouli. A už vůbec ne „svatou“ zemi Izrael. Mírní zdědí *novou zemi a nové nebe. Podle Božího slibu přece čekáme nové nebe a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost.* (viz 2Pt 3:13) Mírní jsou dědicové Božího království. Kdo chce urvat co nejvíce z této země ve svém pozemském životě – ten se mírností vyhne. Ten bude žít jako dravec. Blaze však tomu, kdo touží zdědit Boží království. Ten bude žít v tichosti vůči Bohu a v mírnosti vůči lidem. I přesto, že to nebude snadné. Amen.